

планування на великих і середніх підприємствах, особливо у сфері виконання фінансового плану. Це дасть можливість націлити управлінський процес на максимізацію прибутку та вартості капіталу за умов мінімізації ризику, здійснювати функціональну підтримку фінансової політики підприємства, забезпечити високий рівень управління витратами і доходами. Для реалізації фінансового плану на підприємствах доцільно створювати службу фінансового планування, яка б забезпечувала оперативний збір і аналіз інформації. Ефективним інструментом системи фінансового планування є впровадження інформаційної бази даних, яка дасть змогу забезпечити співробітників підприємства оперативними даними про фінансовий стан підприємства; інформацією про події, що відбуваються в компанії; надавати консультації і обговорювати внутрішньо корпоративні документи; надавати інформацію для дилерів, постачальників, посередників; поглиблено вивчати ринок тощо. Запровадження системи планування дасть змогу значно підвищити ефективність фінансової діяльності підприємств і сприятиме його фінансовій стійкості та прибутковості.

Прогнозування фінансового стану підприємства є основою для подальшого розвитку компанії, а в сучасних умовах нестабільності економічної ситуації в Україні дозволяє уникнути значних втрат та підвищити її конкурентоспроможність. Ретельний прогноз фінансових результатів діяльності підприємства та всебічна оцінка отриманих даних є важливою інформаційною основою для керівництва підприємства щодо формування і впровадження подальшої стратегії розвитку підприємства, та корегування короткострокових планів за рахунок зміни тактичних завдань і цілей. Комплексність підходу до даного завдання надає метод прогнозу фінансової звітності, що містить розробку прогнозного балансу та звіту про фінансові результати підприємства. В результаті застосування такого методу відбувається прогноз не лише певних окремих показників, а й усіх важливих результатів діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Мойсеєнко І. Є. Фінансове планування на підприємстві // Фінанси України. – 2001. – № 9. – С. 155-158.

Левицька С.А.

аспірант,

Херсонський державний університет

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: ЗМІСТ ТА ПОНЯТТЯ КАТЕГОРІЙ

Активний розвиток інтеграційних зв'язків, становлення України як повноправного учасника міжнародних економічних відносин об'єктивно вимагають захисту її національних інтересів та забезпечення національної безпеки країни в цілому. І важливим елементом національної безпеки є економічна безпека, яка гарантує стабільний розвиток держави та її незалежність. Однією із головних складових економічної безпеки країни

вважають продовольчу безпеку. Саме продовольча безпека відіграє визначальну роль, оскільки сприяє реалізації життєво важливих інтересів населення, суспільства і держави та безпосередньо впливає на забезпечення національної безпеки.

Вагомий внесок у теорію і практику забезпечення продовольчої безпеки України внесли такі фахівці, як: В.Р. Андрійчук, В.І. Богачова, П.П. Борщевський, В.С. Балабанов, Ю.Д. Білик, Б.М. Данилишин, Л.В. Дейнеко, О.І. Гойчук, С.М. Кваша, П.Т. Саблук, В.Г. Ткаченко, А.М. Чечіль, В.В. Щекович, О.С. Юрчишина, та ін.

На думку О. Чечеля, продовольча безпека – це стан захищеності продовольчих інтересів особи, суспільства, держави від зовнішніх і внутрішніх загроз, при якому забезпечується коректно вимірюваний вплив факторів за наявності інформаційного середовища, охорони довкілля, прогнозування ситуації, що дозволяє забезпечувати функціонування людини, економіки та промисловості, контролювання кризових ситуацій та забезпечення всіх верств населення якісними продуктами в достатній кількості [6].

О. Гойчук вважає, що: «...національну продовольчу безпеку в широкому розумінні слід розглядати як стан економіки, а у більш вузькому значенні – як гарантовану здатність держави на принципах самозабезпечення основними харчовими продуктами та їх економічної і фізичної доступності, незалежно від впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, задовольняти потреби населення, в особі кожного громадянина, продуктами харчування в необхідному обсязі, асортименті та якості на рівні, що забезпечує його здоров'я та інтелектуальний розвиток» [1].

В проекті Закону України «Про продовольчу безпеку України», продовольча безпека трактується як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої держава гарантує фізичну й економічну доступність та якість життєво важливих продуктів харчування населенню згідно з науково обґрунтованими наборами продуктів харчування, підтримує стабільність продовольчого забезпечення населення та забезпечує продовольчу незалежність [3].

Так, професор М. Хорунжий дає наступне визначення продовольчої безпеки: «...як спроможність держави за будь яких обставин гарантувати і забезпечувати потреби населення в продовольстві на рівні науково-обґрунтованих норм споживання та у відповідності з його платоспроможністю і за цінами, що складаються на ринку продовольства» [5].

Продовольча безпека розглядається в контексті можливості держави гарантувати задоволення попиту в продовольстві на рівні, що забезпечує нормальний фізіологічний та інтелектуальний рівень життєдіяльності населення [4].

І. Михасюк пропонує наступне визначення продовольчої безпеки: «продовольча безпека передбачає забезпечення населення країни високоякісними продуктами харчування, гарантоване достатнє харчування... Продовольча безпека залежить від стану національного агропромислового комплексу та його підтримки державою, земельного законодавства, форм власності і господарювання, а також платоспроможності населення. Вона обумовлює як стабільність, так і якість генофонду нації...» [2].

Забезпечення продовольчої безпеки України вимагає державної підтримки вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції та вживання заходів контролю імпортової продукції з метою захисту власних виробників від іноземної конкуренції.

Безпосередній вплив на стан продовольчої безпеки справляють такі фактори: рівень розвитку агропромислового комплексу – головного виробника та постачальника продовольства; бідність як неможливість забезпечити економічну доступність до продовольства; наявність необхідної кількості продовольчого резерву; безпека продуктів харчування; стан використання земельних ресурсів; залежність від імпорту продовольства; процес глобалізації, світова фінансова криза та ін.

Таким чином, для забезпечення продовольчої безпеки, як однієї з складових економічної безпеки держави, необхідно: створення умов для підвищення рентабельності агропромислового комплексу; оптимізація використання наявних ресурсів і нарощування власного виробництва продуктів харчування; зменшення диспропорцій у забезпеченні харчовими продуктами груп населення із різними рівнями доходів; розробка концепції створення в країні продовольчого стратегічного резерву, з тією метою, щоб гарантувати населенню забезпеченість основними продуктами харчування.

Список використаних джерел:

1. Гойчук О.І. Продовольча безпека: теорія, методологія, проблеми: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня докт. екон. наук: спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / О.І. Гойчук. – Миколаїв, 2004. – 42 с.
2. Михасюк І. Державне регулювання економіки: підруч. / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога. – К.: Атіка, Ельга-Н, 2000. – 529 с.
3. Проект Закону України «Про продовольчу безпеку України» від 28.04.2011 р. № 8370-І. – [Електронний ресурс] // Режим доступу.
4. Сеперович Н. Продовольча безпека в Україні: стан, проблеми, шляхи вирішення / Н. Сеперович, О. Шевцов // Актуальні питання аграрної політики. – К., 2002. – С. 254-300.
5. Хорунжий М.Й. Розробка аграрно-продовольчої доктрини України – імператив часу / М.Й. Хорунжий. // Основні напрями високоефективного розвитку пореформеного агропромислового виробництва в Україні на інноваційній основі. – К.: ІАЕ УААН, 2002. – С. 214-220.
6. Чечель О.М. Прогнозування розвитку сільського господарства і АПК у забезпеченні продовольчої безпеки території: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / О.М. Чечель. – Суми, 2006. – 15 с.